

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.6.5.2024.MS

Wrocław, dnia 14 marca 2024 r.

Pani
Katarzyna Pawlak
Kierownik
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ścinawie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15–16 i 18 stycznia 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ścinawie, zwanym dalej „MGOPS”, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 15 stycznia 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Katarzyna Pawlak, zatrudniona na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie od 1 maja 2022 r., która w okresie od 1 lutego 2019 r. do 30 kwietnia 2022 r. była zatrudniona na stanowisku Zastępcy Kierownika MGOPS w Ścinawie.

Pani Katarzyna Pawlak ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 7 marca 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6)
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych, a od 1 listopada 2023 r w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),

- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego – do 31 grudnia 2023 r. (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Kierownik MGOPS w Ścinawie na podstawie Zarządzenia Burmistrza Ścinawy Nr G/88/23 z dnia 11 maja 2023 r. wydawał decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w oparciu o art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik, w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb/nie złożono wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Ustalono, że Gmina Ścinawa w okresie objętym kontrolą nie prowadziła mieszkań chronionych i na dzień kontroli nie prowadziła mieszkań treningowych lub wspomaganych, natomiast zapewnia gotowość do realizacji niniejszego zadania, bowiem w dniu 10.01.2024 r. zawarła porozumienie o współpracy nr 1/2024 z Powiatem Lubińskim – Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie, ul. Składowa 3, 59-300

Lubin, regulujące kwestie umieszczania w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym, prowadzonym przez PCPR w Lubinie, osób potrzebujących wsparcia, posiadających ostatni stały meldunek na terenie Gminy Ścinawa. Porozumienie zawarte na czas określony obowiązuje od dnia jego zawarcia do dnia 31.12.2024 r.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- opracowywania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów ostonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Ścinawa nie realizowała zadania dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy) z uwagi na brak zapotrzebowania na tę formę pomocy, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka. Ponadto Gmina w okresie objętym kontrolą z uwagi na brak wniosków nie organizowała i nie świadczyła usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (art. 17 ust. 2 pkt 2a ustawy).

Gmina Ścinawa na swoim terenie nie prowadzi domu pomocy społecznej, ani ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowane są do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanych jak najbliżej miejsca ich zamieszkania. W trakcie kontroli stwierdzono, iż w domach pomocy społecznej w okresie objętym kontrolą przebywało 16 osób, za które Gmina Ścinawa ponosiła odpłatność. MGOPS w Ścinawie z powodu braku wniosków nie realizował zadania dotyczącego przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego, wskazanych w art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy, który wszedł w życie z dniem 1.11.2023 r.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizowała zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 10 ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 i 9 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9)

nie były realizowane, ponieważ jak wyjaśnił Kierownik MGOPS, w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb/wniosków w powyższych sprawach.

Gmina Ścinawa nie prowadziła i nie rozwijała infrastruktury środowiskowych domów samopomocy (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie, nie ubiegano się o tę formę pomocy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Kierownik MGOPS nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy. Jednakże, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni

udzielali informacji dotyczących składania pozwów, ponadto udzielano porad prawnych w tym zakresie. (art. 110 ust. 5 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, natomiast pracownicy socjalni udostępniali druki, udzielali informacji w powyższym zakresie i pomagali w kompletowaniu wymaganych dokumentów, jak poinformował Kierownik Ośrodka.

Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik oraz Zastępca Kierownika MGOPS w Ścinawie spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

Dodatek do wynagrodzenia 400 zł, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy, otrzymywali wszyscy zatrudnieni w MGOPS w okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni, do których podstawowych obowiązków należało świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. Dodatek ten nie był wliczany do wynagrodzenia zasadniczego pracownika socjalnego, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2207). W aktach personalnych pracowników socjalnych Ośrodka znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Ścinawa zamieszkały na dzień 31.12.2023 r. przez 9087 mieszkańców, w tym 249 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ścinawie na dzień kontroli zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w OPS, do których podstawowych obowiązków należało świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. W aktach osobowych pracowników socjalnych znajdowały się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz zakresy uprawnień i obowiązków.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy, ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych (art. 110 ust. 12 ustawy).

W przypadku MGOPS w Ścinawie na dzień kontroli nie był spełniony wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych ani w stosunku do liczby mieszkańców, ani w stosunku do liczby rodzin i osób objętych pracą socjalną.

W dniu 12 lutego 2024 r. Kierownik MGOPS w Ścinawie przesłał drogą elektroniczną do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu uwierzytelnione dokumenty dotyczące zatrudnienia od dnia 5 lutego 2024 r. osoby na stanowisku pracownika socjalnego, potwierdzające posiadanie przez ww. osobę kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. W związku z powyższym stwierdza się, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie osiągnął wymagany ustawowo wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania z pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.), zwanej dalej „specustawą”.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek realizował:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł w oparciu o art. 31 specustawy,
- zasiłek stały w oparciu o art. 37 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto ustalono, że Kierownik oraz Zastępca Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie posiadali upoważnienie wydane przez Burmistrza Ścinawy do prowadzenia postępowań, a także do wydawania decyzji w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przeznaczanego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań objętych kontrolą, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olaniasz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Ścinawy
- 2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Samodzielny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewa Olaniasz
Ewa Olaniasz